

Steinvikholmsommer!

1. juli - 15. august kl 11.00-17.00



Interaktivt teater - aktivitetsdager - escape room - historisk vandring
Se fullt program på www.fortidsminneforeningen.no

Velkommen til en spennende sommer på Steinvikholm slott!

I sommer åpner vi slottet til Norges siste erkebiskop med aktiviteter for liten og stor. Slottet er åpent daglig fra 1. juli til 15. august. Nytt for i år er den interaktive teaterforestillingen Oppdrag Steinvikholm. I tillegg fyller vi hele fem helger med historiske vandring, escape room og aktivitetssøndager for barn!

PROGRAM FOR STEINVIKHOLMSOMMER

Sommersesongen starter torsdag 1. juli.
Både slottet og kiosken er åpen hver dag fra kl. 11 til kl. 17.

OPPDRAK STEINVIKHOLM

I den interaktive forestillingen Oppdrag Steinvikholm inviterer vi barn til å være med på en vandring i historien. Hvorfor ble slottet bygget? Hvem var egentlig Nils Lykke? Og kommer Tante Fresia til å fortelle spøkeshistorier denne gangen også?

Forestillingen retter seg mot barn i alderen 5-12 år. Det er 20 plasser på hver forestilling og alle som skal være med må løse billett, også voksne. Billetter kan kjøpes på forhånd. Det er forestillinger hver dag kl. 12 og 15 i perioden 4. juli-11. juli (foruten 7. juli).

Forestillingen er utviklet i samarbeid mellom Fortidsminneforeningen og Teaterkvartetten, og er støttet av Trøndelag fylkeskommune, Stjørdal kommune og Sparebank1 SMN.

Enkeltbillett: 155 kr + Avgift
Familiebillett (2+3): 700 kr + Avgift

AKTIVITETSDAGER

18. juli, kl. 13-15.30 LATINSKOLE

Tror du alle fikk gå på skole i middelalderen? Og hva lærte de egentlig? På latinskolen vil du lære om middelalderens skole og lage din egen bok! Det blir skriving med fjærpenn og blekk, vi tester vokstavler og vi illuminerer boken til slutt! Og hvem vet, kanskje du plukker opp noen latinske ord og uttrykk også?

25. juli, kl. 13-15.30 ARKEOLOGIDAG



Er du kanskje en liten arkeologspire? Hva tror du kan befinne seg under bakken på slottet? Vel, på denne dagen er det muligheter til å prøve seg i den arkeologiske sandkassen. Du får lære om ulike funn som er gjort på Steinvikholm og det blir mulig å lage egne ting, etter mønster fra det vi graver frem. Bli med og let og lag!

1. august, kl. 13-15.30 RIDDERDAG

Har du det som skal til for å bli en ekte ridder? Vi utdanner riddere av Steinvikholm slott! Denne dagen får du mulighet til å lære om å være soldat på Steinvikholm og om sverdkamp. I tillegg blir det skjoldverksted, der du kan designe ditt eget våpenskjold, og øve på kampstrategi gjennom en runde kubb.

8. august, kl. 13-15.30 KLOSTERDAG

Har du lurt på hvordan det var i et kloster i middelalderen? På klosterdagen leker vi munk og nonne, og dykker inn i den digitale modellen av klosteret på Tautra med VR-briller! Du vil lære om plantene munkene tok med seg og prøve deg som glassmester. Og vet du, munkene hadde faktisk et hemmelig tegnspråk som du kan lære!

15. august, kl. 13-15.30 MUSIKK OG MASKERADE

Er du glad i musikk og dans og nysgjerrig på middelalderen er dette dagen for deg! På en lek og morsom måte lærer Jorunn bort middelalderens klang til barna, Det blir rim regler, rim og sang fra middelalderen. Vi har også maskeverksted og avslutter dagen med et maskeradeopptog!

Barnebillett: 120 kr + Avgift

Aktivitetdagene passer best for barn opp til 12-13 år. Barn under 8 år må delta i følge med en voksen. Foreldre kan følge barnet og løse vanlig inngangsbillett (75 kr), men pga smittevern hensyn ber vi om at det kun er en forelder per barn/søsken.

HISTORISK VANDRING

Lørdager og søndager kl. 12.00, foruten 3., 4., 10. og 11. juli.

Bli med på en historisk vandring for hele familien! Ta turen inn i tårn og fangekjellere og hør slottets dramatiske historie. Kanskje møter du også erkebiskopen? Vandringsen er tilpasset både barn og voksne, og det vil være ulike leker for barn å holde på med.

Enkeltillett: 100 kr + Avgift

ESCAPE ROOM

Det har vært innbrudd i Vitenskapsmuseets magasin og en bergkrystall som trolig er enesteoverlevende bit av Olavsskrinet er stjålet!

«Escape room BONDEN» er historieformidling basert på lek og oppgaveløsning og passer for alle over 16 år. Varighet ca. 90 min, max 6 personer fra samme kohort, per gruppe. Hver lørdag, foruten 3. og 10. juli. Escape room BONDEN kan også bestilles privat andre dager.

Billettpris: 600 kr + Avgift

DAGLIGE OMVISNINGER

Slottet er åpent hver dag fra 1. juli -15. august, kl. 11-17. Omvisninger vil skje hver hele time fra kl. 12 til kl. 16. Ønsker du å bli med er det bare å henvende seg til kiosken.

VANLIG INNGANG:

Barn: 30 kr

Voksen: 75 kr

Arrangementene krever påmelding, kjøp billett på forhånd på: www.linticket.no Søk opp Steinvikholmsommer.



KULTURARVENS FORKJEMPERE

Fortidsminneforeningen ble stiftet i 1844 av norske kunstnere, som på studieturer i bygder og dalfører hadde «oppdaget» den norske kulturarven. De ville gjøre folk delaktige i sine oppdagelser og samtidig skape et forum for vern av vår fortid. I spissen stod malerne J. C. Dahl og Joachim Frich.

Fortidsminneforeningen er i dag verdens eldste frivillige kulturminneorganisasjon, og har nesten 7000 medlemmer rundt om i landet. Vi arbeider med kulturminnesaker på mange nivåer, både gjennom formidling, politisk arbeid og drift av våre eiendommer. Det er stor aktivitet rundt om i våre 45 lokallag, 17 avdelinger og hovedadministrasjonen i Oslo.

Fortidsminneforeningen har stått fremst i kampen for å sikre og bevare verdifulle bygninger og bygningsmiljøer for ettertiden, og har i dette arbeidet ervervet eiendommer som ellers ville gått tapt. Foreningen eier og forvalter 40 eiendommer over store deler av Norge, deriblant åtte stavkirker.

Den trønderske avdeling (DTA) ble stiftet allerede i 1849, som den første «filialavdeling» i Fortidsminneforeningen. Avdelingen ble opprettet som en følge av at foreningens første eiendom lå nettopp her i Trøndelag, ruinene etter cistercienserklosteret på Tautra. I tillegg til klosterruinene på Tautra forvalter Den trønderske avdeling i dag ti av foreningens i alt 43 eiendommer: Munkeby klosterruin, Reins kloster, Logtun kirke, Sakshaug gamle kirke, Hustad kirke, Per Amundsagården, Rasmusgården, Steinfjøset i Leksvika, Olavstøtta på Stiklestad og Steinvikholm slott.

KONTAKTINFORMASJON

Une Jensen Aas

Formidler, Steinvikholm slott

Epost: dta-eiendom@fortidsminneforeningen.no

Mobil: + 47 948 06 469

Ida Westvig

Teaterkvartetten, MA i estetiske fag, fordypning drama

Epost: idawestvig@gmail.com

Mobil: +47 450 48 943

Merethe Skjelfjord Kristiansen

Daglig leder, Fortidsminneforeningen Den trønderske avdeling

Epost: dentrønderske@fortidsminneforeningen.no

Mobil: +47 959 35 568



Oppdrag Steinvikholm

Til formidling av Steinvikholm slott i 2021 har Fortidsminneforeningen DTA invitert en gruppe unge dramapedagoger til å lage en interaktiv teaterforestilling. Forestillingen vil ta utgangspunkt i deler av anleggets historie, og vil gjennom drama, lek og utforskning la barn og unge bli kjent med slottets spennende historie.

I ruinene av Steinvikholm slott vil det skje mystiske ting i sommer. Et nøkkelknippe har blitt funnet, men hvor passer nøklene? Tar du oppdraget? Bli med og hjelp oss å finne ut av det!

I den interaktive forestillingen Oppdrag Steinvikholm inviterer vi barn til å være med på en vandring i historien. Hvorfor ble slottet bygget? Hvem var egentlig Nils Lykke? Og kommer Tante Fresia til å fortelle spøkeshistorier denne gangen også?

Forestillingen retter seg mot barn i alderen 5-12 år. Det er 20 plasser på hver forestilling og alle som skal være med må løse billett, også voksne. Det er forestillinger hver dag kl 12 og 15 i perioden 4. juli-11. juli (foruten 7. juli).

#Steinvikholmsommer

Steinvikholm slott er et av Norges viktigste nasjonale kulturminner. Anlegget stod på 1500-tallet sentralt i virksomheten til sterke samfunnskrefter, i en brytningstid både for land og religion. På 1800-tallet ble borgen gjenoppdaget og senere istandsatt av samfunnskrefter som var opptatt av nasjonsbygging gjennom kulturminnevern. Siden 1894 har anlegget vært i Fortidsminneforeningens eie.

Som eier av anlegget har Fortidsminneforeningen et ønske og en visjon om at stedet skal bli en naturlig destinasjon for besøkende til regionen og gi stedet den sentrale plasseringen som historien tilsier. Også lokalbefolkningen er viktige for oss i Fortidsminneforeningen, og ved å henvende oss spesielt til unge i vår formidling, ønsker vi å gi motivasjon til læring og gi de unge en stolthet for kulturminner i nærmiljøet.

Med få midler har Fortidsminneforeningen de siste årene etablert et somertilbud på Steinvikholm, med et spesielt fokus på nettopp barn og unge. Steinvikholmsommer er et populært tilbud både blant lokalbefolkningen og tilreisende. I formidlingstilbudet er Fortidsminneforeningen opptatt av å kombinere god, faglig kunnskap med praktiske oppgaver og samhandling: både opplysning og opplevelse. Dette søker vi å oppnå ved å formidle på en måte som treffer både hodet og hjertet, ved å kombinere de små, lokale historiene og den store nasjonale historien, sammen med en metodikk som levendegjør og engasjerer. Steinvikholms sentrale plass i norgeshistorien gir et naturlig utgangspunkt for å skape interesse og forståelse for den nasjonale historien gjennom kunnskapsbasert formidling.

Oppdrag Steinvikholm

Med drama som formidlingsform får barna lære om Steinvikholm slotts historie gjennom å være aktive, handlende, affektive, utforskende og skapende i møte med slottsruinene. Sammen med aktørene får publikum selv være medvirkende i formidlingen. Ved å gjøre dette håper vi at barna kan få en større relasjon til sin egen



kulturarv, samt å sikre at viktig historie ikke går tapt. Og sist, men ikke minst - å gi et dem et sommerminne for livet!

Oppdrag Steinvikholm er et samarbeid mellom Fortidsminneforeningen Den trønderske avdeling og Teaterkvartetten. Teaterkvartetten består av Helena Furu Flingsborg, Malin Kathrine Vik, Charlotte Udnæs og Ida Westvig. De brenner for gode kunstopplevelser for barn og unge, og er opptatt av hva teatret kan lære av barn og deres syn på verden. Gjennom interaktivitet, spenning og felles undring over store spørsmål tar forestillinger form i samspill med publikum. Prosjektet er sterkt knyttet til Fortidsminneforeningens formidlingsstrategi, med fokus på nøkkelbegrepene *opplysning*, *opplevelse*, *oppleve sammen* og *historier som pirrer hjernen* og vil i hovedsak rette seg mot barn i alderen 5-12 år. Forestillingen vil i etterkant bli videreutviklet og optimalisert for Den kulturelle skolesekken.

Utøvernes egen presentasjon av prosjektet:

Vi er en teatergruppe som består av fire dramapedagoger i alderen 27-31 år som alle har en master i Drama og teaterkommunikasjon og PPU (praktisk pedagogisk utdanning) fra OsloMet storbyuniversitet. I løpet av utdanningen har vi jobbet mye interaktivt og pedagogisk med og for barn og unge. Vi har et brennende engasjement for teater der barn får være medvirkende og ta del i dramaet. Erfaringene vi har gjort oss er at denne formen for formidling fenger publikummet på en helt unik måte. Scenerommets vegger opphører idet publikum blir deltakere og får ta eierskap over og delta i spillet sammen med aktørene. Med prosjektet *Oppdrag Steinvikholm* ønsker vi å vise et eksempel på formidling og lek i skjønn forening!

Som ramme og inspirasjon for opplegget på Steinvikholm vil vi bruke pilotprosjektet *Mysteriet på Vøienvolden gård* (2019). Dette var et samarbeidsprosjekt mellom Fortidsminneforeningen, Vega Scene og dramapedagoger knyttet til OsloMet - oss herunder. Den aktuelle forestillingen var omvisning, historieformidling og interaktivitet i ett og vi opplevde at formen både engasjerte og appellerte til målgruppens aktive medvirkning. Dette ble ytterligere bekreftet i tilbakemeldinger fra samarbeidspartnere og tilskuere i etterkant.

Forestillingen vil vare i ca. 45-60 minutter. Formen er en interaktiv vandreteaterforestilling, med innslag av både fortellerkunst, figurteater og skyggeteater. Forestillingen vil i all hovedsak ta utgangspunkt i Steinvikholm slotts historie, samt viktigheten av videreføring av egen kulturarv og kunnskap om egen historie fordi denne danner grunnlaget for vår samtid.



Fra oppsetningen Mysteriet på Vøienvolden gård i 2019.



Forestillingen som en del av opplæringstilbud

Etter sommerforestillingen vil vi benytte erfaringer fra denne til å tilpasse forestillingen minstetrinnet på barneskolen. Produksjonen fremmer opplæringens verdigrunnlag på flere måter, og gjennom DKS kan prosjektet gi elever mulighet til å lære om sin lokale historie i engasjerende læringsformer.

Ved å lære om Steinvikholm slotts historie vil elevene få lokal historisk og kulturell innsikt og forankring, og lære å kjenne de verdiene og tradisjonene som bidrar til å samle menneskene i landet, samt bedre kjennskap til landets kulturarv. Gjennom forestillingens interaktive form oppmuntres elevene til å være nysgjerrige, stille spørsmål og utvikle kritisk tenkning og etisk bevissthet. Dette på sikt kan bidra til å utvikle reflekterte og ansvarlige samfunnsborgere. Med drama og teater som inngang til læringen får elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang. Gjennom estetiske uttrykksformer og praktiske aktiviteter kan de utvikle evnen til å uttrykke seg på ulike måter, og til å løse problemer og stille nye spørsmål. *Oppdrag Steinvikholm* kan på denne måten bidra til personlig utvikling for den enkelte elev.

Produksjonen kan knyttes til samtlige av læreplanens tverrfaglige temaer, men omfavner i særlig grad bærekraftig utvikling. Dette gjenspeiles både i valg av forestillingens tema, og i formidlings- og uttrykksform. En kan finne følgende deler av det tverrfaglige temaet i forestillingen:

“Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema i skolen skal legge til rette for at elevene kan forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, og hvordan de kan håndteres. Bærekraftig utvikling handler om å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. En bærekraftig utvikling bygger på forståelsen av sammenhengen mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. Menneskehetens levesett og ressursbruk har konsekvenser lokalt, regionalt og globalt.” (Kunnskapsdepartementet, 2017).

“Gjennom arbeid med temaet skal elevene utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg og handle etisk og miljøbevisst. Elevene skal få forståelse for at handlingene og valgene til den enkelte har betydning. Temaet rommer problemstillinger knyttet til miljø og klima, fattigdom og fordeling av ressurser, konflikter, helse, likestilling, demografi og utdanning. Elevene skal lære om sammenhengen mellom de ulike aspektene ved bærekraftig utvikling.” (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Mer konkret svarer produksjonen til følgende kompetansemål i norsk, samfunnsfag og KRLE

2.trinn

- Utforske og beskrive kulturminne og kultur- og naturlandskapet i nærmiljøet
- Utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan.
- Lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler
- Uttrykke tekstopplevelser gjennom lek, sang, tegning, skrivning og andre kreative aktiviteter

4.trinn

- Utforske kulturminne og korleis menneska levde i den tida kulturminna er frå, og samanlikne med korleis vi lever i dag.
- Lese og lytte til fortellinger, eventyr, sangtekster, faktabøker og andre tekster på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og samtale om hva tekstene betyr for eleven
- Utforske og formidle tekster gjennom samtale, skrivning, lek, bevegelse og andre kreative uttrykk
- Utforske og beskrive hvordan kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk lokalt og regionalt

Det vil bli utviklet for- og etterarbeid som skolen og elevene kan benytte seg av. Det er ikke avgjørende for opplevelsen at det er gjort forarbeid, men læringsutbytte vil kunne bli større ved å bruke forestillingen som utgangspunkt for å lære mer om bærekraft og kulturarv generelt og Steinvikholms historie spesielt.



Tverrfaglig tilnærming og nye formidlingsformer

Foreningens eiendommer representerer hjertet av hvem vi er og skal bidra positivt i folks liv – både i hverdag og fritid. Derfor er åpne eiendommer med aktiv formidling for alle viktig for livskvalitet, folkehelse og en samfunnsutvikling mot et bærekraftsamfunn. Eiendommenes sterke lokale tilknytning skaper muligheter for samarbeid og utvikling av helhetlige og mangesidige opplevelser som appellerer til bofaste og tilreisende, og derved skaper verdier for mennesker og lokalsamfunn.

Prosjektet er et ledd i Fortidsminneforeningens strategi for utvikling av våre eiendommer, hvor vi søker å skape et mulighetsrom for «gjennom våre eiendommer, gjenstanssamlinger, historier og praksiser å skape allmenn interesse og forståelse for verdien av kulturarven for mennesker og samfunn, og gi enkeltmennesket mulighet til å engasjere seg i bevaring og bærekraftig bruk av kulturminner og kulturarv», samt å «Etablere praksis for samarbeid, samskaping og involvering av eksterne aktører i utviklingen av publikumsvirksomheten.» Prosjektet setter fokus ikke bare Steinvikholm slott, men de varig verdier som ligger i vår kulturarv og betydningen av å ta vare på disse.

Våre eiendommer er en mye brukt arena for andre produksjoner, men da som en scene eller kulisse og ikke som en forutsetning for produksjonen. I 2019 feiret Fortidsminneforeningen 175 år, og dette året utfordret vi oss selv på å finne nye formidlingsformer for å kunne nå ut til andre deler av befolkningen enn de som oppsøker oss kun for kulturminnets del.

Den trønderske avdeling inviterte den gang jazzmusiker Maren Selvaag til gjesteopphold ved våre klosterruiner på Tautra og Munkeby, noe som resulterte i nykomponert musikk, fullsatte konserter og plate- og bokutgivelsen *Bare Være*. Et videreutviklet prosjekt av samarbeidet er nå tatt inn i Den kulturelle skolesekken. For 2021 forsetter denne tverrfaglige og nyskapende tilnærmingen til formidling av eiendommene våre, med gjesteopphold av grafiker Anine Hansen.

Gjesteoppholdet og samarbeidet med Selvaag åpnet nye dører for oss i vår forståelse av vår kulturarv og hvordan denne kan formidles. Prosjektet viser at det er mulig for oss å være mere involvert i produksjoner, og at vi gjennom tverrfaglig samarbeid kan formidle eiendommene og kulturminnevernets historie på en ny måte, og dermed nå ut til flere. Dette ønsker vi å bygge videre på også ved andre eiendommer, nå på Steinvikholm slott, hvor målgruppen er barn og unge – våre neste kulturminnevernere!

Teateroppsetningen vil være fornyende for tilbudet vi har på Steinvikholm og vil styrke Steinvikholm slott både som en lokal kulturarena og som en destinasjon for tilreisende.

Trondheim juni 2021

Merethe Skjelfjord Kristiansen,
Daglig leder, Fortidsminneforeningen Den trønderske avdeling